

ПОГОДЖЕНО

Педагогічною радою ЖДНЗ №6

Від 31 серпня 2023 р

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач ЖДНЗ №6

Тетяна КАЗМЕРЧУК

**Освітня програма
Житомирського дошкільного навчального закладу
комбінованого типу (ясла-садка) №6
Житомирської міської об'єднаної територіальної громади
на 2023/2024 навчальний рік**

Програма розроблена відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти, нова редакція), Методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти та Концепції Нової української школи.

Освітня діяльність в дошкільному навчальному закладі у 2022/2023 навчальному році буде організована відповідно до нормативно-правових актів:

- Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;
- Указу Президента України від 16.03.2022 №143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про заклад дошкільної освіти» від 12.03.2003 №305 (в редакції постанови КМУ №86 від 27.01.2021);
- постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення надбавки педагогічним працівникам закладів» від 23.03.2011 №373;
- постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти» від 10.04.2019 №530 (зі змінами);
- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти» від 07.04.2023 №301-р;
- Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 №805 (чинне з 01.09.2023);
- Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 №234, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.04.2016 за №563/28693;
- Наказу ДСЯОУ «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти» від 30.11.2020 №01-11/71;
- Листа ДСНС України «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти» від 14.06.2022 №03-1870/162-2;
- Указу Президента України від 18.05.2019 №286/2019 «Про стратегію національно-патріотичного виховання»;

Наказів Міністерства освіти і науки України:

- «Про затвердження базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція» від 12.01.2021 №33;
- «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» від 29.11.2022 №1067;
- «Про затвердження типових програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників» від 23.04.2021 №457;

- «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» від 26.09.2005 №557;
- «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 №641»;
- Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України від 06.06.2022 №527;
- Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності від 20.04.2015 №446;
- «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» від 20.02.2002 №128;

Листів Міністерства освіти і науки України:

- «Про виконання Указу Президента України Володимира ЗЕЛЕНСЬКОГО від 16.03.2022 №143/2022»;
- «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/2024 року» від 17.05.2023 №1/6990-23;
- «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів» від 20.06.2023 №1/8820-23;
- «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні» від 02.04.2022 №1/3845-22;
- «Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій» від 06.03.2022р. №1/3371-22;
- «Про зарахування до закладів дошкільної освіти дітей із числа внутрішньо переміщених осіб» від 17.03.2022 №1/3475-22;
- «Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти» від 16.03.2021 №1/9-148;
- «Щодо збереження мережі закладів дошкільної освіти та захист прав їх працівників» від 22.06.2022 №1/6887-22;
- «Щодо відрахування дітей із закладів дошкільної освіти в умовах війни» від 24.10.2022 №1/12502-22;
- «Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік» від 07.07.2021 №1/9-344;
- «Про надання інформації» від 15.03.2022 №1/3463-22;
- «Інструктивно-методичні рекомендації щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти» від 19.04.2018 №1/9-249;
- «Про методичні рекомендації щодо визначення освітніх труднощів та рівнів підтримки у дітей раннього та дошкільного віку» від 08.06.2022 №4/1196-22;
- «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти» від 14.02.2019 №1/11-1491;
- «Щодо створення інклюзивного середовища в закладах дошкільної освіти» від 25.06.2020 №1/9-348;
- «Про методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти в літній період» від 22.06.2022 р. №1/6894-22;
- «Про організацію фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період» від 28.05.2012 №1/9-413;
- «Про розроблення програм для дошкільної освіти» від 28.02.2013 №1/9-152;
- «Щодо вирішення окремих питань діяльності керівників гуртків дошкільних навчальних закладів» від 18.09.2014 №1/9-473;
- «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах» від 02.09.2016 №1/9-454;

- «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах» від 02.09.2016 №1/9-456;
- «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах» від 25.07.2016 №1/9-396;
- «Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців» від 11.10.2017 №1/9-546;
- «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах» від 12.10.2015 №1/9-487;
- власного статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти.

Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 6 комбінованого типу здійснює освітній процес у 2023/2024 навчальному році за таким пріоритетним напрямом:

- екологічний.

Навчальний рік у закладі починається 1 вересня і закінчується 31 травня наступного року, літній період – з 1 червня по 31 серпня.

У дошкільному навчальному закладі встановлено 5-денний навчальний тиждень. Заклад працює з 7.30 до 18.00. Режим роботи дванадцятигодинних груп – 7.00 – 19-00 год.

Враховуючи підсумки освітньої діяльності за минулий навчальний рік педагогічний колектив закладу дошкільної освіти продовжує спрямовувати свою діяльність у наступному році на вирішення наступних завдань:

1. Забезпечення безумовного виконання норм та правил безпеки учасників освітнього процесу та формування основ здорового способу життя, в умовах дії воєнного стану; здійснення інформаційної підтримки та психологічного супроводу учасників освітнього процесу.
2. Формувати комунікативну компетентність дошкільників засобами художньо – мовленнєвої діяльності, використовуючи інноваційні технології.
3. Оптимізувати роботу по створенню й підтримці сучасного інклюзивного освітнього простору, сприятливого для гармонійного розвитку особистості дошкільника та реалізації індивідуальних творчих потреб кожної дитини.

У дошкільному навчальному закладі (ясла-садок) №6 функціонує 13 груп:

2 перших молодших групи (від 2 до 3 років),

3 других молодших групи (від 3 до 4 років),

2 середні групи (від 4 до 5 років),

2 старші групи (від 5 до 6(7) років),

4 групи компенсуючого типу: 2 групи (від 3 до 6(7) років) – для дітей з порушенням зору, 2 групи (від 3 до 6(7) років) – для дітей з порушенням мовлення.

Заклад реалізує різні форми охоплення дошкільною освітою дітей мікрорайону: групи повного дня, соціально-педагогічного патронату.

У освітньому процесі закладу реалізується зміст інваріантної та варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти за комплексними та парціальними програмами.

Зміст інваріантної складової забезпечується через чинну Програму розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» (оновлену) Білан О.І.

Мета освітньої програми - реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6 років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі та орієнтування на розвиток ключових компетентностей дитини і здобуття якісної дошкільної освіти.

Завдання програми - сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітніх компетенцій дитини перших 6 років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі. Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені у програмі є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу

Структуру програми визначають освітні напрями. Зміст програми будується за віковою періодизацією: ранній вік (третій рік життя), молодший дошкільний вік (четвертий рік життя), середній дошкільний вік (п'ятий рік життя), старший дошкільний вік (шостий рік життя). У кожному віковому періоді подані стислі психологічні характеристики дітей, завдання розвитку, зміст і форми освітнього процесу з кожного змістового компонента. Кожний освітній напрям програми завершується показниками компетентності дитини.

Види діяльності

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми напрямами відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу. Види діяльності плануються за освітніми напрямами: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина у природному довкіллі», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини», «Дитина у світі мистецтва». Реалізація програми передбачає врахування принципу інтеграції освітніх напрямів у відповідності з віковими можливостями і особливостями вихованців.

Освітня та корекційно-розвиткова робота в спеціальних групах для дітей з порушенням мовлення здійснюється згідно з вимогами програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкільля» та навчально-методичного посібника для дітей з порушеннями мовлення «Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності у дітей: методика формування» авт. Брушневська І.М., Рібцун Ю.В., «Крок за кроком: програма з корекційно-розвиткової роботи для дітей старшого дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення (заїкання)/авт.: Л.І.Ткаченко, І.В.Деуля, І.А.Шаповалова. – 2021 р.

Освітня та корекційно-розвиткова робота в спеціальних групах для дітей з порушенням зору здійснюється згідно з вимогами програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкільля» та Програми для дошкільних навчальних закладів компенсуючого типу для дітей з вадами зору (за заг.ред. В.М.Ремажевської).

Освітня та корекційно-розвиткова робота в інклюзивній групі здійснюється згідно з вимогами програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкільля» (оновлена) та Програми розвитку дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку від 3 до 7 років «Віконечко» (за заг.ред. Л.І.Прохоренко).

Заклад працює за Базовим компонентом дошкільної освіти (Державним стандартом дошкільної освіти) нова редакція, затверджений наказом МОН України № 33 від 12.01.2021р.

Форми організації освітнього процесу

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій — провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. Організоване навчання проводиться у формі занять, починаючи з 3-го року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними напрямами розвитку залежно від бажань та інтересу дітей.

Тривалість спеціально організованих фронтальних занять становить:

- у першій молодшій групі – не більше 10 хвилин;
- у другій молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

Організація проведення освітнього процесу у спеціальних групах для дітей з порушенням мовлення та зору має свою специфіку.

Учителем-логопедом і вихователями у спеціальних групах для дітей з порушенням мовлення проводяться ігри-заняття з формування мовленнєвої діяльності, які мають єдину корекційно-розвивальну спрямованість.

Учитель-логопед проводить:

фронтальні ігри-заняття – з усіма дошкільниками групи упродовж 25 хв.;

підгрупові ігри-заняття – з 4-6 особами (залежно від висновку ІРЦ та наповнюваності групи) упродовж 25 хв.;

індивідуальні ігри-заняття – з однією дитиною 10-15 хв.

З дітьми групи з порушеннями зору медсестрою-ортоптисткою проводяться індивідуальні заняття згідно рекомендацій лікаря офтальмолога. Вихователями спеціальних груп для дітей з порушеннями зору проводяться заняття з корекції вад психофізичного розвитку, розвитку компенсаторних механізмів, максимального наближення психічного розвитку дитини до норми.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми напрямками відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу.

У освітньому процесі використовуються такі форми організації діяльності дітей: інтегровані, комплексні, індивідуальні, індивідуально-групові, групові заняття, а також міні-заняття упродовж дня, гуртки за інтересами: у молодших, середніх, старших та спеціальних групах з англійської мови – 2 заняття на тиждень.

Робота в гуртках за інтересами дітей ДНЗ є самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість. Заняття в гуртках за інтересами переважно планується в другій половині дня. Тривалість гурткової роботи – 15-25 хв. Залежно від віку дітей. День проведення гурткової роботи визначено у розкладі занять кожної вікової групи.

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в дошкільних навчальних закладах у 2023/2024 навчальному році розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України

Зміст освітньої програми передбачає:

формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;

виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;

утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини; розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Реалізацію змісту освітньої програми здійснює команда педагогів: вихователі, інструктор з фізичної культури, вчитель-логопед, музичні керівники, соціальний педагог, практичний психолог та медичні сестри.

У закладі впроваджується інноваційна освітня діяльність:

- методика «Розвивальне читання» Л.Шелестової;

- технологія застосування коректурних таблиць в організованій навчально-пізнавальній діяльності Гавриш Н., Безсонової О.;

- парціальна програма для закладів дошкільної освіти «Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку»;

- методика використання схем-моделей для навчання дітей описовим розповідям Ткаченко Т.; у лексично-граматичній роботі, вивченні віршів; використання мнемотехнік (символів, знаків, схем);

- пальчиковий ігротренінг;

- елементи курсу «Логіки світу» І.Стеценко, технології «Кольорові палички Кюїзенера» ;

- технологія навчання читати «Кубики Зайцева»
- вивчаються досвіди роботи вихователів:
 - ЛЕГО-технології;
 - використання комп'ютерних дидактичних ігор;
 - методика А.М. Богуш, Н.В. Гавриш «Навчання розповіданню за сюжетною картиною»;
 - ігрова технологія «Кола Луллія»;
 - методика В.Воскобовича «Розвиваючі ігри».

**Проект робочого навчального плану
Житомирського дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 6
на 2023/2024 навчальний рік**

В освітньому процесі закладу реалізується зміст інваріантної та варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти за комплексними та парціальними програмами.

Інваріантна складова

Програми	Автор	Ким, коли затверджені
Комплексні		
Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» (оновлена)	Білан О.І	Лист ІМЗО від 06.12.2021 р. №22.1/12-Г-751
Логопедичний практикум: подолання фонетико-фонематичного недорозвитку мовлення у дошкільників. Навчально-методичний посібник.	Рібцун Ю.В.	Лист ІМЗО від 21.12.2017 р. № 21.1/12-Г-837
Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності у дітей: методика формування. Навчально-методичний посібник для дітей з порушеннями мовлення.	Брушневська І.М., Рібцун Ю.В.	Лист ІМЗО від 19.04.2019 р. № 22.1/12-Г-231
Крок за кроком: програма з корекційно-розвиткової роботи для дітей старшого дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення (заїкання)	Тккаченко Л.І. Деуля І.В. Шаповалова І.А.	Лист МОН від 19.11.2022 р. № 1/9-635
Програма розвитку дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку від 3 до 7 років «Віконечко»	За ред. Л.І. Прохоренко	Наказ МОН від 24.07.2018 р. № 802
Програми для дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу для дітей з вадами зору	За заг.ред В.М.Ремажевської	Лист МОН України від 21.12.2007 №1/11-9253
Парціальні освітні програми		
«Казкова фізкультура». Парціальна програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку	Єфименко М.М.	лист ІМЗО від 09.07.2019 №22.1/12-Г-627)
«Україна – моя Батьківщина» програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку	Каплуновська О.М.	лист ІМЗО від 25.03.2016 №2.1/12-Г-85)

«Дошкільнятам-освіта для сталого розвитку» Парціальна програма для закладів дошкільньої освіти	Гавриш Н., Пометун О.	лист ІМЗО від 12.02.2019 №141/12-Г-255)
Комп'ютерна грамота для малят	Парціальна програма для дітей старшого віку	Лист ІМЗО від 04.05.2018 № 22.1/12-Г-236
«Про себе треба знати, про себе треба дбати», програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей віком від 3 до 6 років	Лохвицька Л. В.	<i>лист ІМЗО від 08.11.2013 №14.1/12-Г-632</i>
Варіантна складова (по гурткам)		
Англійська мова для дітей дошкільнього віку: програма та методичні рекомендації	Кулікова І.А. та ін.	лист МОН України від 28.07.2015 №14.1/12-Г-952

**Розподіл занять на тиждень
на дитину у групах загального розвитку
Житомирському дошкільньому навчальному закладі (ясла-садок) №6
на 2023/2024 навчальний рік**

Види діяльності за освітніми напрямками	Кількість занять на тиждень за віковими групами			
	перша молодша (від 2 до 3 років)	друга молодша (від 3 до 4 років)	середня (від 4 до 5 років)	старша (від 5 до 6 років)
Дитина в соціумі	1	2	2	3
Дитина у природному довкіллі	1	1	1	2
Дитина у світі мистецтва (музична, художньо-продуктивна, театральна діяльність)	4	4	5	5
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	2	1	1	2
Мовлення дитини	2	3	3	3
Особистість дитини (рухова активність)	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків	-	3	4	5
Максимальна кількість занять на тиждень	10	14	16	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)**	1,4	3,5	5,3	8,3

**Розподіл занять на тиждень на дитину
у спеціальних групах**

**на 2023/2024 навчальний рік
у Житомирському дошкільному навчальному закладі №6**

Види діяльності за освітніми напрямками	Групи з порушенням зору та з порушенням мови		
	3-4 р.	4-5 р	5-6 р
Дитина в соціумі	1	1	1
Дитина в природному довкіллі	1	1	1
Дитина у світі мистецтва (музична, художньо-продуктивна)	3	4	5
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	1	1	2
Мовлення дитини	2	2	3
Особистість дитини (рухова активність)*	2	2	2
Корекція порушень мовленнєвого розвитку, формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування	3	3	3
<i>Завдання корекції порушень мовленнєвого розвитку, формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування інтегруються в усі види діяльності дітей протягом дня: ігрову, трудову, навчальну</i>			
Загальна кількість занять на тиждень	13	14	17
Додаткові освітні послуги за вибором батьків	2	4	4
Максимальна кількість занять на тиждень	15	18	21
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)**	3	3,6	4.2

Гуртки:

у молодших, середніх, старших та спеціальних групах проводяться гуртки:

– гуртки по вивченню англійської мови.